

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației) Nr. 70 din 06.03.2024

Lectura a II-a

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile art. 27 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, a examinat proiectul de lege nr. 70 din 06.03.2024 și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege, elaborat și prezentat de Ministerul Educației și Cercetării, a fost examinat în ședința plenară din 14.03.2024 în prima lectură. Modificările esențiale reflectate în acest proiect vizează eforturile pentru îmbunătățirea sistemului de educație și asigurarea instruirii de calitate pentru toți elevii și adulții, în conformitate cu obiectivele stabilite în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare "Moldova Europeană 2030".

În cadrul pregătirii proiectului pentru a doua lectură, Comisia a organizat dezbateri publice la care au participat reprezentanții autorităților publice centrale și ai organizațiilor neguvernamentale din domeniu. Obiectiile, propunerile și amendamentele venite de la deputați, societatea civilă și alte părți interesate au fost examinate și reflectate în sinteza proiectului de lege.

Totodată, proiectul a fost supus avizării de către comisiile parlamentare și de către Direcția generală juridică, iar amendamentele au primit avizul pozitiv al Guvernului, care a fost discutat și aprobat în cadrul ședinței comisiei din 25 aprilie 2024. Suplimentar, în cadrul ședinței s-a propus o completare a art. 53 alin. (3) litera a) - „La articolul 53, alineatul (3), la litera a), după cuvântul „metodist” se adaugă cuvântul „mentor”. Propunerea a fost susținută cu votul majorității membrilor aleși ai comisiei (7 voturi "pentru", un vot „abținere”).

Textul redactat al proiectului de lege, precum și tabelul de sinteză anexat fac parte din prezentul raport.

După dezbateri, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor aleși (7 voturi "pentru", un vot „abținere”), propune proiectul de lege nr. 70 din 06.03.2024 spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului în a doua lectură.

Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Liliana
Date: 2024.04.25 19:50:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei
Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Executor: M. Șarpe, tel:022820548;
E-mail: maria.sarpe@parlament.md

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 20 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu litera d⁹) cu următorul cuprins:

„d⁹) alocația pentru sporirea accesului la educație de calitate, prevăzută de Codul educației, în mărimea și modul stabilite de Guvern;”.

Art. II. – Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319–324, art. 634), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 18 alineatul (7) litera a) prima liniuță, cuvintele „și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se exclud.

2. Articolul 20 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Instituțiile de învățământ general pot presta servicii de alimentație a copiilor și elevilor în modul stabilit de Guvern.”

3. Articolul 44¹ se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare evaluează modul de realizare a curriculumului național și organizează olimpiade, concursuri, examene și evaluări naționale și internaționale în învățământul general.

(4) Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare evaluează instituțiile de învățământ general private de toate nivelurile, precum și entitățile juridice prestatoare

de servicii educaționale sau de programe de studii din învățământul general, în vederea acreditării/autorizării provizorii de funcționare.”

4. La articolul 46 alineatul (1), sintagma „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației și Cercetării”.

5. La articolul 47, sintagma „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Ministerul Educației și Cercetării” la forma gramaticală corespunzătoare.

6. La articolul 50:

alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) asigură includerea în documentele de politici și de planificare internă ale instituției a angajamentului de prevenire și combatere a violenței, inclusiv a bullyingului, precum și a măsurilor necesare în vederea respectării acestui angajament.”

la alineatul (8) litera e), sintagma „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației și Cercetării”.

7. La articolul 52, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul constatării de către Ministerul Educației și Cercetării a unei gestionări defectuoase a instituției publice de învățământ general, consemnată într-un raport de evaluare, Ministerul Educației și Cercetării are dreptul să preia de la autoritatea publică respectivă managementul instituției în cauză și finanțarea aferentă acesteia.”

8. La articolul 53 alineatul (3), literele a), b) și c) se completează cu textul „, mentor”.

9. La articolul 54, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Absolvenții programelor de învățământ superior de alt profil decât cel pedagogic vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic în cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice.”

10. Articolul 58 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Regulamentul cu privire la activitatea de mentorat se aprobă de Guvern.”

11. La articolul 72, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Specialiștii proveniți din sectorul economic sau artistic vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic în cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice.”

12. La articolul 88 alineatul (3), cifrele „30” se substituie cu cifrele „60”.

13. La articolul 115 alineatul (2), literele e¹) și e²) se abrogă.

14. Articolul 121:

la alineatul (2), textul „cu durata de 4 ani (240 ECTS)” se substituie cu textul „cu durata de 3–4 ani (180–240 ECTS)”;

alineatul (3) se completează cu următorul enunț: „Absolvenții programului de studii „Medicină” pot fi încadrați în câmpul muncii în limita funcțiilor stabilite de Ministerul Sănătății.”

la alineatul (6), în enunțul al doilea, cuvintele „calificării obținute” se substituie cu cuvântul „specialității”;

la alineatul (7), textul „cu durata de 2 ani” se substituie cu textul „cu durata de 1–2 ani”, iar cuvintele „calificării obținute” – cu cuvântul „specialității”.

15. Articolul 132:

la alineatul (1) literele b), c) și d), textul „, precum și promovarea modulului psihopedagogic” se exclude;

la alineatul (3¹), după textul „și comunicării,” se introduce textul „tehnicilor audiovizuale și producției media.”

alineatele (3²) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3²) La programele de studii superioare în domeniile militariei, securității și ordinii publice, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică personalități din domeniu, care dețin grade militare/speciale superioare și supreme și

care dețin sau au deținut funcții militare/cu statut special de conducere de nivel operativ și strategic.

(4) În cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice în învățământul general și profesional tehnic, persoanele angajate care sunt absolvente ale programelor de studii superioare nepedagogice vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii.”

16. Codul se completează cu articolul 133¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 133¹**. Stagiile de practică pedagogică

(1) Stagiile de practică pedagogică în cadrul programelor de formare inițială a cadrelor didactice se organizează conform Regulamentului cu privire la stagiile de practică pedagogică, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

(2) Stagiile de practică pedagogică se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ general care au statut de bază de practică pedagogică. Lista instituțiilor de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică se aprobă de Ministerul Educației și Cercetării, în baza unor criterii și standarde de calitate.

(3) Instituțiile de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică beneficiază de resurse și dotări suplimentare pentru buna organizare a procesului educațional și a stagiilor de practică.”

17. La articolul 134, alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) să beneficieze de asistență psihologică în cazul în care a fost victimă a unei fapte de violență în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă.”

18. Articolul 136 se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Elevii pot beneficia de alimentație gratuită. Lista categoriilor de elevi care beneficiază de alimentație gratuită se aprobă de Guvern.”

19. Codul se completează cu articolele 136¹, 137¹ și 137² cu următorul cuprins:

„**Articolul 136¹**. Recompense pentru elevi

Pentru acțiuni sau rezultate apreciate de comunitatea școlară, elevii pot primi următoarele recompense:

- a) diplome, medalii, premii;
- b) burse de merit ale instituției (la decizia consiliului de administrație al instituției);
- c) burse de merit ale administrației publice centrale;
- d) alte recompense neinterzise de lege.”

„Articolul 137¹. Sancțiuni aplicabile elevilor

(1) Comiterea de către elevi a unor abateri, în funcție de gravitatea acestora și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea față de ei a următoarelor sancțiuni:

- a) observație, cu înscriere în agenda elevului;
- b) avertisment scris;
- c) eliminare de la lecție;
- d) privare de cămin, în cazul în care sunt cazați în căminul instituției, cu excepția elevilor din învățământul general obligatoriu;
- e) suspendarea elevului pe o perioadă determinată;
- f) preavizare de exmatriculare;
- g) exmatriculare din liceu, cu drept de reînscrisere în aceeași instituție în anul școlar următor, cu excepția elevilor clasei a X-a, care urmează să participe la un nou concurs de admitere;
- h) exmatriculare din liceu fără drept de reînscrisere în aceeași instituție;
- i) repararea prejudiciului material cauzat instituției de învățământ, în conformitate cu legislația.

(2) Elevii pot fi sancționați doar pentru abaterile comise în perimetrul instituției de învățământ, în cadrul activităților extrașcolare sau în cadrul activităților desfășurate în mediul online.

(3) Organizarea disciplinei în clasă de către învățător/profesor prin atenționarea asupra necesității manifestării unui comportament corespunzător nu se consideră sancțiune.

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) nu se aplică elevilor cu cerințe educaționale speciale.

(5) Până la aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1), conducătorul instituției de învățământ este obligat:

a) să informeze părinții sau alți reprezentanți legali ai elevului despre examinarea faptelor pentru care pot fi aplicate sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. d)–i) și să le ofere acestora posibilitatea de a se pronunța referitor la situația respectivă;

b) să obțină avizul organului abilitat care exercită funcția de fondator al instituției de învățământ – în cazul sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. d) și e);

c) să obțină avizul Ministerului Educației și Cercetării – în cazul sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. g) și h).

(6) Observația se aplică de cadrul didactic, cu efectuarea înscrierii respective în agenda elevului.

(7) Avertismentul scris se aplică de conducătorul instituției de învățământ, în baza raportului dirigintelui, prin înștiințare în formă scrisă adresată elevului și părintelui sau altui reprezentant legal al acestuia. Avertismentul scris se aplică doar dacă anterior, în același an de studii, a fost aplicată sancțiunea sub formă de observație.

(8) Eliminarea de la lecție se aplică de cadrul didactic în caz de comportament necorespunzător în timpul lecției, dacă acest comportament perturbă desfășurarea lecției. Sancțiunea se aplică cu efectuarea înscrierii respective în agenda elevului.

(9) Eliminarea de la lecție se aplică cu condiția desemnării de către instituție a unei persoane responsabile de supravegherea elevului pentru perioada aflării acestuia pe teritoriul instituției de învățământ.

(10) Suspendarea elevului pe o perioadă determinată se aplică de conducătorul instituției de învățământ în baza propunerii consiliului profesoral, aprobată prin vot secret:

a) în învățământul gimnazial, dacă alte măsuri nu sunt suficiente, nu pot fi implementate sau dacă suspendarea elevului este necesară pentru a asigura securitatea studierii pentru ceilalți elevi;

b) în învățământul liceal și în cel profesional tehnic, dacă:

– comportamentul elevului pune în pericol siguranța celorlalți elevi sau a personalului instituției;

– elevul folosește obiecte interzise în sala de studii;

– elevul folosește obiecte sau aplică metode orientate spre influențarea evaluării neobiective a cunoștințelor sale sau ale altor elevi;

– elevul perturbă constant desfășurarea lecției.

(11) Suspendarea elevului poate fi aplicată pentru o perioadă de cel mult 5 zile lucrătoare. Elevul nu poate fi suspendat pentru mai mult de 15 zile lucrătoare pe durata unui an școlar.

(12) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. f)–h) se aplică de conducătorul instituției de învățământ în baza propunerii consiliului profesoral, aprobată prin vot secret, în cazul:

a) comiterii de către elev a faptelor de violență de orice formă îndreptate împotriva altor elevi sau a personalului instituției;

b) punerii în pericol a siguranței elevilor sau a personalului instituției și/sau împiedicării realizării dreptului la educație sau la muncă;

c) în alte cazuri prevăzute de actele normative.

(13) Sancțiunea se comunică individual, atât elevului, cât și părinților sau altor reprezentanți legali ai acestuia, în formă scrisă, pe suport de hârtie sau în format electronic. Elevilor care au fost sancționați conform alin. (1) lit. b)–i) li se acordă asistență psihologică.

(14) Faptele care constituie abateri și modul de aplicare a sancțiunilor corespunzătoare se stabilesc de Ministerul Educației și Cercetării. Aplicarea altor sancțiuni decât a celor prevăzute la alin. (1) se interzice.

(15) Decizia de aplicare a sancțiunilor poate fi contestată, în termen de 30 de zile, prin cerere prealabilă depusă la organul abilitat care exercită funcția de fondator al instituției de învățământ. Decizia cu privire la cererea prealabilă se contestă în instanța de judecată.

Articolul 137². Limitarea accesului la obiecte interzise

(1) Obiectele personale ale elevilor care prezintă pericol pentru ceilalți elevi sau pentru personalul instituției, care sunt folosite de elevi pentru evitarea metodelor obiective de evaluare a cunoștințelor acestora, precum și cele care perturbă desfășurarea lecțiilor pot fi ridicate de către cadrele didactice care predau lecția.

(2) Cadrul didactic face o mențiune în catalogul electronic despre limitarea accesului elevului la obiectele personale ale acestuia, cu descrierea obiectelor ridicate și cu indicarea datelor de identitate ale posesorului.

(3) La sfârșitul lecțiilor, obiectele ridicate se restituie elevilor.

(4) Lista obiectelor interzise și procedura de limitare a accesului elevilor la acestea se stabilesc de Ministerul Educației și Cercetării.”

20. La articolul 140, alineatul (1) se completează cu litera y¹) cu următorul cuprins:

„y¹) asigură ținerea Registrului unităților de transport școlar în cadrul Sistemului informațional de management în educație;”.

21. Articolul 145 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, precum și instituțiile de învățământ extrașcolar pot activa în regim de autogestiune financiară în modul stabilit de Guvern. Decizia privind trecerea la autogestiune financiară se emite de către entitatea care exercită funcția de fondator al instituției de învățământ.”

22. Codul se completează cu articolul 145¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 145¹.** Măsuri de sporire a accesului la educație de calitate al elevilor și măsuri de menținere a cadrelor didactice în sistem

(1) În scopul sporirii accesului la educație de calitate, părinții sau alți reprezentanți legali ai elevilor din instituțiile publice de învățământ general cu un număr mai mic de 50 de elevi, stabilite de Ministerul Educației și Cercetării, care decid înscrierea elevului într-o altă instituție publică de învățământ primar sau secundar general beneficiază de alocație pentru sporirea accesului la educație de calitate.

(2) Alocația pentru sporirea accesului la educație de calitate se acordă lunar, timp de doi ani, fiind calculată de la data înscrierii elevului în noua instituție publică de învățământ primar sau secundar general. Plata alocației se suspendă pe perioada lunilor iunie–august inclusiv.

(3) În vederea asigurării mobilității cadrelor didactice din instituțiile publice de învățământ primar sau secundar general cu un număr mai mic de 50 de elevi, stabilite de Ministerul Educației și Cercetării, în cazul încadrării într-o altă instituție de învățământ primar sau secundar general, acestora li se acordă o alocație pentru menținerea cadrelor didactice în sistem.

(4) Cuantumul, procedura de acordare a alocațiilor prevăzute la alin. (1) și (3) și procedura de selectare a instituțiilor se aprobă de Guvern.

(5) Alocația pentru sporirea accesului la educație de calitate, prevăzută la alin. (1), este neimpozabilă.”

Art. III. – Guvernul, în termen de două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Sinteza
amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (din domeniul educației)
Nr. 70 din 06.03.2024

Nr.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond	Note
1.	<p>Articolul 18. Managementul sistemului de învățământ (7) Managementul calității este asigurat:</p> <p>a) în învățământul general:</p> <p>– la nivel național – de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare;</p>		Deputat Liliana Nicolaescu-Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „la articolul 18 alineatul (7) litera a) prima liniuță cuvintele „și Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare ” se exclud.”	Se acceptă	Modificările propuse la articolele 18 sunt pentru a redistribui unele atribuții pentru învățământul general între instituțiile centrale în domeniul evaluării și acreditării instituțiilor de învățământ general. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum si redistribuirea numărului unităților de personal si a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurata din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.

2.	<p>Articolul 20. Organizarea învățământului general</p> <p>(5) În învățământul general, instituțiile de învățământ pot organiza, în caz de necesitate, prestarea de servicii logopedice, de asistență psihopedagogică etc., în modul stabilit de Guvern.</p>	<p>1.La articolul 20, după alineatul (5) se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>La pct. 1, textul introductiv se substituie cu textul „1. Articolul 20 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:”</p>	<p>Se acceptă</p>	
3.	<p>Articolul 44¹. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare</p>		<p>Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei</p>	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 44¹ se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins: „(3) Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare evaluează modul de realizare a Curriculumului național și organizează olimpiade, concursuri, examene și evaluări naționale și internaționale în învățământul general. (4) Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare evaluează instituțiile de învățământ general private de toate nivelurile, precum și entitățile juridice prestatoare de servicii educaționale sau de programe de studii din învățământul general în vederea acreditării/autorizării provizorii de funcționare.”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se propune transferul atribuțiilor de evaluare a modului de realizare a Curriculumului național și evaluarea instituțiile de învățământ general private de toate nivelurile, precum și entitățile juridice prestatoare de servicii educaționale sau de programe de studii din învățământul general în vederea acreditării/autorizării provizorii de funcționare de la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare la Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum și redistribuirea numărului unităților de personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea</p>

						atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurata din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.
4.	<p>Articolul 46. Evaluarea cadrelor de conducere</p> <p>(1) Evaluarea activității cadrelor de conducere ale instituțiilor de învățământ general se efectuează de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, în baza unei metodologii de evaluare aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.</p>		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 46 alineatul (1) textul „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare,” se substituie cu textul „Ministerul Educației și Cercetării.” ”	Se acceptă	Atribuții pe învățământ general ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru învățământul general se transferă la Ministerul Educației și Cercetării. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum si redistribuirea numărului unităților de personal si a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurata din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.
5.	<p>Articolul 47. Evaluarea instituțiilor</p> <p>(1) Evaluarea activității instituțiilor de învățământ general și a entităților juridice prestatoare de servicii educaționale sau de programe de studii din învățământul general se efectuează de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, în baza standardelor de calitate aprobate de</p>		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 47, alineatele (1) și (2), sintagma „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” , la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Ministerul Educației și Cercetării” la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă	Atribuții pe învățământ general ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru învățământul general se transferă la Ministerul Educației și Cercetării. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum si redistribuirea numărului unităților de

	<p>Ministerul Educației și Cercetării, la cererea conducătorului instituției, precum și la inițiativa Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau a organului local de specialitate în domeniul învățământului.</p> <p>(2) Raportul de evaluare a instituției de învățământ general se publică pe pagina web oficială a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, a organului local de specialitate în domeniul învățământului și pe cea a instituției de învățământ.</p>					<p>personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurată din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.</p>
6.	<p>Articolul 50. Personalul de conducere</p> <p>Alin. (2) Directorul instituției de învățământ general are următoarele atribuții:</p>		<p>Deputat Marcela Adam,</p>	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „Articolul 50 alin.(2) se completează cu lit. h) cu următorul cuprins: „h) asigură includerea în documentele de politici și de planificare internă angajamentul și activitățile instituției privind prevenirea și combaterea violenței, inclusiv a bullying-ului.”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>S-a propus completarea articolului 50 din Codul educației cu o atribuție suplimentară a conducătorului instituției de învățământ și anume cu atribuția de a asigura includerea în documentele de politici și de planificare internă a angajamentului și a activităților instituției privind prevenirea și combaterea violenței, inclusiv a bullying-ului. Această atribuție ar urma să fortifice prevenția abaterilor disciplinare în instituția de învățământ și respectiv să îmbunătățească climatul</p>

						favorabil pentru studiere și activitate. La articolul 50 alineatul (2) litera h) va avea următorul cuprins: „h) asigură includerea în documentele de politici și de planificare internă ale instituției a angajamentului de prevenire și combatere a violenței, inclusiv a bullyingului, precum și a măsurilor necesare în vederea respectării acestui angajament.”
7.	Articolul 50. Personalul de conducere Alin.(8) lit. e) obținerea repetată a calificativului "nesatisfăcător" la evaluarea instituției efectuată de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 50, alineatul (8), litera e), textul „Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se substituie cu textul „Ministerul Educației și Cercetării”; ”	Se acceptă	Atribuții pe învățământ general ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru învățământul general se transferă la Ministerul Educației și Cercetării. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum și redistribuirea numărului unităților de personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurată din contul mijloacelor bugetare aprobate

						pentru structurile respective.
8.	<p>Articolul 52. Preluarea managementului instituției de învățământ în caz de gestionare defectuoasă</p> <p>(1) În caz de gestionare defectuoasă a instituției publice de învățământ general, constatată într-un raport de evaluare al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Ministerul Educației și Cercetării are dreptul să preia de la autoritatea publică respectivă managementul instituției respective și finanțarea aferentă acesteia</p>		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 52, alineatul (1), textul „Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se substituie cu textul „Ministerului Educației și Cercetării”. ”	Se acceptă	<p>Atribuții pe învățământ general ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru învățământul general se transferă la Ministerul Educației și Cercetării.</p> <p>„La articolul 52, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cazul constatării de către Ministerul Educației și Cercetării a unei gestionări defectuoase a instituției publice de învățământ general, consemnată într-un raport de evaluare, Ministerul Educației și Cercetării are dreptul să preia de la autoritatea publică respectivă managementul instituției în cauză și finanțarea aferentă acesteia.”</p>
9.	<p>Articolul 53. Categoriile de personal</p> <p>(3) În învățământul general, funcțiile didactice sînt:</p> <p>a) în educația timpurie – educator, cadru didactic de sprijin, conducător muzical, logoped, psiholog, psihopedagog, metodist;</p>		Comisia CEM Propunerea a fost votată În Ședința CEM din 25.04.2024	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 53, alineatul (3), la litera a) după cuvântul „metodist” se adaugă cuvântul „mentor”. ”	Se acceptă	Modificările propuse la articolul 53 sunt pentru îmbunătățirea pregătirii inițiale și continue a cadrelor didactice. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum si redistribuirea

	<p>Articolul 53. Categoriile de personal</p> <p>(3) În învățământul general, funcțiile didactice sînt:</p> <p>b) în învățământul primar – învățător, profesor, cadru didactic de sprijin, asistent didactic, logoped, psiholog, psihopedagog, conducător de cerc;</p> <p>c) în învățământul gimnazial și liceal – profesor, psiholog, psihopedagog, pedagog social, cadru didactic de sprijin, conducător de cerc;</p>		<p>Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei,</p>	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 53, alineatul (3), la literele b) și c) după cuvintele „conducător de cerc” se adaugă cuvântul „mentor”.”</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>numărului unităților de personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurată din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru domeniul „Educație” și pentru structurile respective.</p>
10.	<p>Articolul 54. Angajarea personalului didactic</p> <p>(3) Absolvenții programelor de învățământ superior de alt profil decât cel pedagogic au dreptul de a profesa în învățământ numai după ce au urmat programul unui modul psihopedagogic.</p>		<p>Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei</p>	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 54 alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Absolvenții programelor de învățământ superior de alt profil decât cel pedagogic vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic în cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice.””</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Modificările propuse la articolul 54 alineatul (3) sunt pentru a oferi posibilitatea absolvenților programelor de studii superioare nepedagogice să se încadreze în învățământul general și profesional tehnic fără a avea modulul psihopedagogic, având obligația să promoveze modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii în cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice.</p>
11.	<p>Articolul 58. Activitatea de mentorat</p>		<p>Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei</p>	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 58 se adaugă alineatul (7) cu următorul cuprins:</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Modificările propuse sunt pentru îmbunătățirea activității de mentorat prin introducerea funcției de</p>

				„(7) Regulamentul cu privire la activitatea de mentorat se aprobă de către Guvern.”		mentor în învățământul general, urmând a fi reglementat de guvern modul de ocupare a acesteia.
12.	<p>Articolul 72. Formarea personalului didactic din învățământul profesional tehnic</p> <p>(3) Specialiștii proveniți din sectorul economic sau artistic vor urma modulul de pregătire psihopedagogică pentru a obține dreptul de a profesa în calitate de cadru didactic.</p>		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 72 alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Specialiștii proveniți din sectorul economic sau artistic vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic în cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice.”</p>	Se acceptă	Modificările propuse sunt pentru a oferi posibilitatea absolvenților programelor de studii superioare nepedagogice să se încadreze în învățământul general și profesional tehnic fără a avea modulul psihopedagogic, având obligația să promoveze modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii în cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice.
13.	<p>Articolul 88. Sistemul european de transfer și acumulare de credite (ECTS)</p> <p>(3) Instituțiile de învățământ superior pot accepta cel mult 30 de credite de studii acumulate în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, în baza cadrului normativ în vigoare.</p>		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 88 alineatul (3) cifrele „30” se substituie cu cifrele „60”.</p>	Se acceptă	Modificarea propusă la articolul 88 este pentru a oferi posibilități suplimentare absolvenților învățământului profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de a fi recunoscute credite de studii în cazul în care aceștia urmează studii superioare.
14.	Articolul 115. Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare		Deputat Liliana Nicolaescu- Onofrei	<p>Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul</p>	Se acceptă	Modificările propuse sunt pentru a redistribui unele atribuții pentru învățământul general

	<p>e¹) acreditează instituțiile și asigură calitatea în învățământul general;</p> <p>e²) evaluează modul de realizare a Curriculumului național;</p>			<p>115 alineatul (2) literele e¹) și e²) se exclud”.</p>	<p>între instituțiile centrale în domeniul evaluării și acreditării instituțiilor de învățământ general. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum și redistribuirea numărului unităților de personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurata din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.</p>
15.	<p>Articolul 121. Învățământul superior în domeniul "Sănătate"</p> <p>(2) Programele de studii superioare de licență (ciclul I) în domeniul "Sănătate" se organizează în exclusivitate ca învățământ cu frecvență, cu durata de 4 ani (240 ECTS), corespund nivelului 6 ISCED/6 CNCRM .....</p> <p>(6) .....Studiile de rezidențiat pentru absolvenții programului de studii "Medicină" se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și eliberarea diplomei de medic specialist, care conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute și de a urma studiile de secundariat clinic.....</p>		<p>Deputat Adrian Belii</p>	<p>Articolul II al proiectului de lege se completează cu punct nou cu următorul cuprins: „ La art. 121, -alin. (2) textul „cu durata de 4 ani (240 ECTS)” se substituie cu următorul conținut „cu durata de 3-4 ani (180-240 ECTS)”;</p> <p>-alin. (6), în fraza a doua sintagma „calificări obținute” se substituie cu sintagma „titlului obținut”;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ajustarea duratei de instruire în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” cu programele similare din cadrul universităților de profil medical și farmaceutic de peste hotare; alinierea la cerințele internaționale. La absolvirea studiile postuniversitare de rezidențiat se obține titlul de medic specialist.</p> <p>Formarea aprofundată a medicilor specialiști la unele specialități poate fi realizată și pe parcursul unui an de studii în</p>

	(7) Studiile de secundariat clinic se organizează cu durata de 2 ani de către Ministerul Sănătății și au ca obiectiv formarea profesională aprofundată a medicilor specialiști, cărora, după absolvire, li se conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute.			-alin. (7), textul „cu durata de 2 ani” se substituie cu textul „cu durata de 1-2 ani” și sintagma „calificări obținute” se substituie cu sintagma „titlului obținut”;		secundariat clinic, fapt ce ar facilita pregătirea medicilor specialiști pe domenii necesare sistemului. La finalizarea studiilor de secundariat clinic se atribuie titlul și nu calificare.
16.			Avizul Guvernului la amendamentul AB nr. 12/03-46 din 3 aprilie 2024	1) La articolul II, punctul 2 din amendament (AB nr. 12/03-46 din 03.04.2024), în partea ce se referă la propunerea de modificare a art. 121 alin. (6) și (7) din Codul Educației nr. 152/2014, recomandăm substituirea sintagmei „calificării obținute” cu sintagma „specialității” pentru studiile de rezidențiat, cu obținerea dreptului de liberă practică, în calitate de medic specialist în sistemul de sănătate. 2) Suplimentar se propune de a opera completări la art. 121 alin. (3) din Codul Educației nr. 152/2014, prin introducerea prevederii cu următorul conținut: „Absolvenții programului de studii „Medicina” pot fi încadrați în câmpul muncii, în limita funcțiilor stabilite de către Ministerul Sănătății”.	Se acceptă	Acest lucru ar permite angajarea în câmpul muncii a absolvenților programului de studii „Medicina”, care nu au reușit să se încadreze la studiile de rezidențiat, nepromovând concursul de admitere la specialitatea aleasă.
17.	Articolul 132. Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice (1) Cerințele minime de calificare pentru ocuparea		Deputat Liliana Nicolaescu-Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „La articolul 132: la alineatul (1) la literele b), c) și d) cuvintele „precum și	Se acceptă	Modificările propuse vor oferi mai multe oportunități de a încadra specialiști în calitate de cadre didactice în

<p>funcțiilor didactice sînt: b) în învățămîntul primar – deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 5 ISCED – învățămînt profesional tehnic postsecundar nonterțiar; în învățămîntul gimnazial – deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 6 ISCED – studii superioare de licență, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>c) în învățămîntul liceal – deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 7 ISCED – studii superioare de master, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>d) în învățămîntul profesional tehnic – deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 5 ISCED – învățămînt profesional tehnic postsecundar nonterțiar, în programe de profil, cu excepția maiștrilor, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>(3¹) La programele de studii superioare în domeniile tehnologiilor informaționale și comunicaționale, jurnalismului și comunicării, instituțiile de învățămînt superior pot încadra în activitatea didactică cercetători și practicieni consacrați din țara sau din străinătate cu o experiență valoroasă în domeniu.</p>			<p>promovarea modulului psihopedagogic” se exclude;</p> <p>alineatul (3¹) va avea următorul cuprins: „(3¹) La programele de studii superioare în domeniile tehnologiilor informaționale și comunicaționale, jurnalismului și comunicării, tehnicilor audiovizuale și producție media, instituțiile de învățămînt superior pot încadra în activitatea didactică</p>	<p>învățămîntul general și profesional tehnic.</p> <p>Modificările propuse la articolul 132 sunt pentru a oferi posibilitatea absolvenților de studii superioare nepedagogice să se încadreze în învățămîntul general și profesional tehnic fără a avea modulul psihopedagogic, avînd</p>
---	--	--	---	---

	(4) Pentru ocuparea funcțiilor didactice, absolvenții programelor de studii superioare nepedagogice vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii.			<p>cercetători și practicieni consacrați din țară sau din străinătate cu o experiență valoroasă în domeniu.” alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice în învățământul general și profesional tehnic, persoanele angajate care sunt absolvente ale programelor de studii superioare nepedagogice, vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii.”</p>		obligatia să promoveze modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii în cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice.
18.			Avizul Guvernului pentru amendamentul LNO 04 nr.03-52 din 9 aprilie 2024	La articolul II din proiectul de amendament (LNO 04 nr.03-52 din 09.04.2024) se propune de a include o reglementare noua care ar prevedea substituirea prevederilor alineatului (3 ²) a art. 132 din Codul educației nr. 152/2014 cu următorul cuprins: „(3²) La programele de studii superioare în domeniul militariei, securității și ordinii publice, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică personalități din domeniu, care dețin grade militare/speciale superioare și supreme și dețin sau au deținut funcții militare/cu statut special de conducere de nivel operativ și strategic.”	Se acceptă	Propunerea prenotată reiese din necesitățile actuale de a extinde cercul de persoane asupra cărora se extinde acțiunea prevederilor alineatului (3 ²) al art. 13 ² din Codul educației nr. 152/2014.
19.	Articolul 133. Formarea profesională continuă		Deputat Liliana Nicolaescu-Onofrei	Art. 2 al proiectului de lege se completează cu un punct nou cu următorul conținut: „Codul se	Se acceptă	Modificările propuse la articolul nou introdus 133 ¹ sunt pentru îmbunătățirea pregătirii

				<p>completează cu articolul 133¹ cu următorul cuprins: „Articolul 133¹. Stagiile de practică pedagogică (1) Stagiile de practică pedagogică în cadrul programelor de formare inițială a cadrelor didactice se organizează conform Regulamentului cu privire la stagiile de practică pedagogică, aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării. (2) Stagiile de practică pedagogică se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ general care au statut de bază de practică pedagogică. Lista instituțiilor de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică se aprobă prin ordin al Ministerului Educației și Cercetării în baza unor criterii și standarde de calitate. (3) Instituțiile de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică beneficiază de resurse și dotări suplimentare pentru buna organizare a procesului educațional și a stagiilor de practică”.”</p>		<p>inițiale și continue a cadrelor didactice și a activității de mentorat prin introducerea funcției de mentor în învățământul general, urmând a fi reglementat de guvern modul de ocupare a acesteia, și prin instituirea bazelor de practică pedagogică care vor asigura toate componentele necesare unei bune desfășurări a practicii pedagogice pentru tinerii care fac studii pedagogice. Preluarea atribuțiilor de la o autoritate/instituție bugetara la alta, precum și redistribuirea numărului unităților de personal și a cheltuielilor de personal necesare pentru realizarea atribuțiilor stabilite urmează a fi asigurata din contul mijloacelor bugetare aprobate pentru structurile respective.</p>
20.		<p>5. Legea se completează cu articolul 136¹ cu următorul cuprins: 6. Legea se completează cu articolul 137¹ cu următorul cuprins:</p>	<p> Direcția generală juridică</p>	<p>La pct. 5, 6, și 9, în textul introductiv, cuvântul „Lege” se substituie cu cuvântul „Codul”</p>	<p>Se acceptă</p>	

		9. Legea se completează cu articolul 145 ¹ cu următorul cuprins:				
21.		„Articolul 136 ¹ . Recompense pentru elevi Pentru acțiuni sau rezultate apreciate de către comunitatea școlară, elevii pot primi următoarele recompense: a) evidențiere în fața clasei și/sau în fața colegilor din școală; b) comunicare verbală sau scrisă adresată părinților sau altor reprezentanți legali; c) delegare cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă; d) diplome, medalii, premii; e) burse de merit ale instituției (la decizia consiliului de administrație al instituției); f) burse de merit ale administrației publice centrale; g) alte recompense neinterzise de lege.”	Direcția generală juridică	La pct.5 în art. 136 ¹ în textul lit. c) se atrage atenția la cuvântul „delegare” Este clar ca recompensa pentru elevi este oferirea dreptului de a pleca în excursii sau tabere de odihnă. Potrivit DEX-lui, cuvântul „delegare” semnifica: „însărcinare pe timp limitat, cu executarea, supravegherea sau organizarea unei lucrări”; „a transmite cuiva dreptul de a acționa ca reprezentant al unei persoane sau al unei instituții”. Pentru a nu crea diferite interpretări, se propune de a înlocui cuvântul „delegare” prin alta expresie, de exemplu cu cuvântul „selectare”.	Se acceptă	
22.		„Articolul 136 ¹ . Recompense pentru elevi Pentru acțiuni sau rezultate apreciate de către comunitatea școlară, elevii pot primi	Deputat Marcela Adam	Pentru Art. II din proiectul de lege: La punctul 5 se propun următoarele modificări pentru art. 136 ¹ : a) se exclud literele a)-c) b) se renumerează alineatele rămase.	Se acceptă	

		<p>următoarele recompense:</p> <p>a) evidențiere în fața clasei și/sau în fața colegilor din școală;</p> <p>b) comunicare verbală sau scrisă adresată părinților sau altor reprezentanți legali;</p> <p>c) delegare cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă;</p> <p>d) diplome, medalii, premii;</p> <p>e) burse de merit ale instituției (la decizia consiliului de administrație al instituției);</p> <p>f) burse de merit ale administrației publice centrale;</p> <p>g) alte recompense neinterzise de lege.”</p>				
23.		<p>6. „Articolul 137¹. Sancțiuni aplicabile elevilor</p> <p>(1) Comiteră de către elevi a unor abateri, în funcție de gravitatea acestora și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea față de ei a următoarelor sancțiuni:</p> <p>a) observație, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic;</p> <p>b) muștrare, cu înscriere în agenda</p>	<p>Deputat Marcela Adam</p>	<p>2) La punctul 6 se propun următoarele modificări pentru art. 137¹:</p> <p>a) alineatul (1), litera a) textul „observație, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic” va avea următorul cuprins „observație, cu înscriere în agenda elevului;”; litera b) textul „muștrare, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic” se substituie cu cuvintele „avertisment scris”; litera c) textul „eliminarea temporară de la lectii” va avea următorul cuprins</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Prin prezentul amendament se propun unele modificări la articolul 137¹ din proiectul de lege în vederea detalierii și evidențierii principalelor condiții de aplicare a sancțiunilor pentru elevi, stabilirea unor garanții în procedura de examinare a abaterilor, precum și în vederea precizării subiectului investit cu dreptul de a aplica sancțiuni în instituția de învățământ,</p>

		<p>elevului/catalogul electronic;</p> <p>c) eliminare temporară de la lecții;</p> <p>d) privare de cămin, în cazul în care sunt cazați în căminul instituției, cu excepția elevilor din învățământul general obligatoriu;</p> <p>e) suspendarea calității de elev pe o perioadă determinată;</p> <p>f) preavizare de exmatriculare;</p> <p>g) exmatriculare din liceu, cu drept de reînscrisere în aceeași instituție în anul școlar următor, cu excepția elevilor clasei a X-a, care urmează să participe la un nou concurs de admitere;</p> <p>h) exmatriculare din liceu fără drept de reînscrisere în aceeași instituție;</p> <p>i) repararea prejudiciului material cauzat instituției de învățământ, în conformitate cu legislația.</p> <p>(2) Sancțiunile se aplică doar pentru abaterile comise în cadrul activităților școlare/extrașcolare desfășurate pe teritoriul</p>		<p>„eliminare de la lecție;” ; litera e) textul „suspendarea elevului pe o durata limitata de timp” va avea următorul cuprins „suspendarea elevului pe o perioadă determinată;”.</p> <p>b) alineatele (2)-(8) se expun cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Elevii pot fi sancționați doar pentru abaterile comise în perimetrul unității de învățământ, în cadrul activităților extrașcolare sau în cadrul activităților desfășurate în mediul online.</p> <p>(3) Organizarea disciplinei în clasă de către învățător/profesor prin atenționarea asupra necesității manifestării unui comportament corespunzător nu se consideră sancțiune;</p> <p>(4) Sancțiunile prevăzute la alineatul (1) nu se aplică elevilor cu cerințe educaționale speciale.</p> <p>(5) Până la aplicarea sancțiunilor prevăzute la alineatul (1), conducătorul instituției este obligat:</p> <p>a) să informeze părinții sau alți reprezentanți legali ai copilului despre examinarea faptelor pentru care pot fi aplicate sancțiunile prevăzute la alin. (1) literele d)-i) și să le ofere acestora posibilitatea de a se pronunța referitor la situația respectivă.</p> <p>b) să obțină avizul organului abilitat care exercită funcția de</p>	<p>în funcție de categoria sancțiunii.</p> <p>Aceste precizii, ar urma să ofere elevilor o certitudine a corectitudinii determinării cazurilor pasibile de sancționare și respectiv a aplicării sancțiunilor de către instituția de învățământ. În scopul verificării legalității aplicării sancțiunilor de către instituția de învățământ, decizia de aplicare a sancțiunilor poate fi contestată cu cerere prealabilă către entitatea care exercită funcția de fondator, care va verifica și dispune asupra deciziei contestate atât în ceea ce privește legalitatea, precum și oportunitatea aplicării sancțiunii.</p> <p>Entitatea care exercită funcția de fondator va adopta, fără intervenția instanțelor judecătorești, măsurile corespunzătoare pentru restabilirea legalității, eventual, încălcate prin decizia de aplicare a sancțiunii, ceea ce va asigura repunerea în drepturi a elevului în termen restrâns.</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>institueii de învățământ.</p> <p>(3) Sancțiunile aplicate se comunică, individual, atât elevilor, cât și părinților sau altor reprezentanți legali, după caz. Sancțiunea se aplică imediat după comunicarea acesteia.</p> <p>(4) Suspendarea calității de elev poate fi dispusă pentru o perioadă de maximum 5 zile lucrătoare. Calitatea de elev nu poate fi suspendată pentru mai mult de 15 zile lucrătoare pe durata unui an școlar.</p> <p>(5) În cazul comiterii de către un elev din învățământul general sau profesional tehnic a unor fapte de violență fizică, psihologică și/sau verbală împotriva colegilor sau a personalului ori în alte situații foarte grave în care prezența acestui elev în școală constituie un pericol pentru siguranța celorlalți elevi sau a personalului și/sau împiedică realizarea dreptului la educație sau muncă, pot fi aplicate</p>		<p>fondator în raport cu instituția de învățământ, în cazul sancțiunii prevăzute la lit. d) și lit. e);</p> <p>c) să obțină avizul Ministerului Educației și Cercetării, în cazul sancțiunilor prevăzute la lit.) g) și h).</p> <p>(6) Observația se aplică de cadrul didactic, cu efectuarea înscrierii respective în agenda elevului.</p> <p>(7) Avertismentul scris se aplică de conducătorul instituției, în baza raportului dirigintelui, prin înștiințare în formă scrisă adresată elevului și părintelui sau altui reprezentant legal al acestuia. Avertismentul scris se aplică doar dacă anterior, în același an de studii, a fost aplicată sancțiunea sub formă de observație.</p> <p>(8) Eliminarea de la lecție se aplică de cadrul didactic în caz de comportament necorespunzător în timpul lecției, dacă acest comportament perturbă desfășurarea lecției.”. Sancțiunea se aplică cu efectuarea înscrierii respective în agenda elevului.</p> <p>c) se completează cu alineatele (9) - (15) cu următorul cuprins: „(9) Eliminarea de la lecție se aplică în condițiile desemnării de către instituție a unei persoane responsabile de supravegherea elevului pentru</p>		
--	--	---	--	---	--	--

		<p>sanctiunile prevăzute la alin. (1) lit. f)–h).</p> <p>(6) Elevilor care au fost sancționați conform alin. (1) li se acordă asistență psihologică.</p> <p>(7) Lista faptelor care constituie abateri și modul de aplicare a sancțiunilor corespunzătoare se aprobă de către Ministerul Educației și Cercetării.</p> <p>(8) Procedura de aplicare a sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. d)–h) include în mod obligatoriu:</p> <p>a) informarea elevilor și a părinților sau a altor reprezentanți legali ai elevilor cu privire la sancțiunile stabilite;</p> <p>b) interviul de protecție a elevului.”</p>	<p>perioada aflării acestuia pe teritoriul instituției de învățământ.</p> <p>(10) Suspendarea elevului pe o perioadă determinată se aplică de conducătorul instituției de învățământ în baza propunerii consiliului profesoral aprobată prin vot secret:</p> <p>a) la treapta gimnazială, dacă alte măsuri nu sunt suficiente, nu pot fi implementate sau dacă suspendarea elevului este necesară pentru a asigura securitatea studierii pentru ceilalți elevi;</p> <p>b) la treapta liceală și în învățământul profesional tehnic, dacă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comportamentul elevului pune în pericol siguranța celorlalți elevi sau a personalului; - elevul folosește obiecte interzise în sala de studii; - elevul folosește obiecte sau aplică metode orientate spre influențarea evaluării neobiective a cunoștințelor sale sau ale altor elevi; - elevul perturbă constant desfășurarea lecției; <p>(11) Suspendarea elevului poate fi aplicată pentru o perioadă de cel mult 5 zile lucrătoare. Elevul nu poate fi suspendat pentru mai mult de 15 zile lucrătoare pe durata unui an școlar.</p> <p>(12) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. f) - h) se aplică de</p>	
--	--	---	---	--

				<p>conducătorul instituției de învățământ în baza propunerii consiliului profesoral, aprobată prin vot secret, în cazul:</p> <p>a) comiterii de către elev a faptelor de violență de orice formă îndreptate împotriva colegilor sau a personalului;</p> <p>b) punerii în pericol a siguranței elevilor sau a personalului și/sau împiedicării realizării dreptului la educație sau la muncă;</p> <p>c) în alte cazuri prevăzute de actele normative.</p> <p>(13) Sancțiunea se comunică individual, în formă scrisă pe suport de hârtie sau în format electronic, atât elevului, cât și părinților sau altor reprezentanți legali ai acestuia. Elevilor care au fost sancționați conform alin. (1) literele b)-i) li se acordă asistență psihologică.</p> <p>(14) Faptele care constituie abateri și modul de aplicare a sancțiunilor corespunzătoare se stabilesc de Ministerul Educației și Cercetării. Aplicarea altor sancțiuni decât cele prevăzute la alineatul (1) este interzisă.</p> <p>(15) Decizia de aplicare a sancțiunilor poate fi contestată, în termen de 30 de zile, prin cerere prealabilă depusă la organul abilitat care exercită funcția de fondator al instituției de învățământ. Decizia cu privire la cererea prealabilă se</p>	
--	--	--	--	--	--

				contestă în instanța de judecată.”.		
24.			Deputat Marcela Adam	<p>Articolul II al PL se completează cu un punct nou cu următorul cuprins: „Codul se completează cu articolul 137² cu următorul cuprins: „Articolul 137². Limitarea accesului la obiecte interzise (1) Obiectele personale ale elevilor care prezintă pericol pentru ceilalți elevi sau pentru personalul instituției sau care sunt folosite de elevi în vederea evitării metodelor obiective de evaluare a cunoștințelor acestora, fie care perturbă desfășurarea lecțiilor, pot fi ridicate provizoriu de către cadrele didactice care predau lecția. (2) Cadrul didactic face o mențiune în catalogul electronic despre limitarea accesului elevilor asupra obiectelor personale ale acestora, cu descrierea obiectelor preluate și datele de identitate ale posesorului de la care au fost ridicate. (3) La sfârșitul lecțiilor obiectele ridicate de la elevi sunt restituite. (4) Lista obiectelor interzise și procedura de limitare a accesului elevilor asupra acestora se stabilește de Ministerul Educației și Cercetării.”.</p>	Se acceptă	<p>În vederea asigurării protecției elevilor din instituția de învățământ pentru evitarea utilizării obiectelor care pot prezenta pericol pentru viața și sănătatea acestora precum și pentru a asigura corectitudinea procesului de evaluare, s-a impus necesitatea completării Codului educației cu un articol nou – articolul 137². Prevederile de la art.137² instituie mecanismul de limitare a accesului la obiectele interzise, urmând ca lista acestora și procedura aferentă implementării noului mecanism se fie stabilite de MEC.</p>
25.		8. Articolul 145 se completează cu alineatul (4) ¹ cu următorul cuprins:	Deputat Marcela Adam	Proiectul de lege se modifică la punctul 8 după cum urmează: „Se propun următoarele modificări pentru art. 145:	Se acceptă	Este de menționat că nu toate instituțiile de învățământ extrașcolar și secundar se află în

		<p>„(4¹) Instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, precum și instituțiile extrașcolare pot activa în regim de autogestiune financiară, conform prevederilor aprobate de Guvern. Decizia privind trecerea la autogestiune financiară se emite de către autoritatea publică locală în subordinea căreia se află instituția de învățământ.”</p>	
--	--	--	--

Executor: M. Șarpe, tel: 022820548
E-mail: maria.sarpe@parlament.md

<p>La alineatul (4¹) textul „autoritatea publică locală în subordinea căreia se află instituția de învățământ” se substituie cu textul „entitatea care exercită funcția de fondator”.”</p>		<p>subordinea autorităților publice locale. Există unele instituții de învățământ extrașcolar și secundar în raport cu care funcția de fondator este exercitată de organele centrale de specialitate (precum de Ministerul Educației și Cercetării).</p> <p>Respectiv, se impune necesitatea menționării la alineatul (4¹) a unei denumiri generice care ar permite identificare subiectului îndreptățit cu luarea deciziei de schimbare a modului de gestiune financiară a instituțiilor de învățământ pentru toți fondatorii acestora.</p>
---	--	---

Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Liliana
Date: 2024.04.25 19:54:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei
Liliana NICOLAESCU-ONOFRE